

Tarih: 23.11.2015

Sayı: 2015/ 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Oktoy URAÇ
1-1-1-1-1-1

(1) Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

TBMM B. KANLIĞI				
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	24 Aralık 2015		E.No: 2/310	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Geh.Sek.Y.
cm	22	16		ble
TBMM BAŞKANI	y. A. A. S.			

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

24 Kasım 2015

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

24 Kasım 2015

No: 5438

GENEL GEREKÇE

Esnaflık ve Sanatkarlarımız; sermaye ve refahın tabana yayılmasında, gelir dağılımının iyileştirilmesinde, sosyal dengelerin korunmasında çok önemli bir görev üstlenmektedir. Ülkemizdeki işyerlerinin yüzde 99'u esnaf ve küçük işletmelerden oluşmaktadır. İstihdamın yüzde 77'si, ekonomide yaratılan katma değerın yüzde 36'sı esnaf tarafından sağlanmaktadır. Bu nedenle esnaf ve sanatkar kesiminin sorunlarını ülkemizin genel sorunlarından ayrı düşünmemek gerekmektedir.

Ülkemizin temel direği olan ve etki alanı itibariyle her tarafa hitap eden, aile kurumundan sonra toplumsallaşmanın, iletişim kurmanın, birlik ve beraberliği zenginleştirmenin en güçlü yapısı olan esnaf ve sanatkarlık müessesemiz çökmek üzeredir.

Esnaflık ve sanatkarlarımız; finansman yetersizliklerinin, gelişmiş pazarlara hitap edecek donanımlardan mahrum olmanın, bilgi ve teknolojiye yeni teknolojilerin getirdiği değişimlerin, küresel ekonominin, marketlerin ve Uzakdoğu mallarının yarattığı rekabetin, mesleki eğitim yetersizliğinin, sosyal güvenlik sorunlarının, yüksek vergi ve SGK primi sorunlarının, AB uyum yasalarının öngördüğü yeni standartların, halkın alım gücünün düşmesi ve tüketim alışkanlıklarının değişmesinin, yaşanan iç göçler ile işsizliğin oluşturduğu kayıt dışı esnaf ve sanatkarlığın oluşturduğu haksız rekabetin yarattığı tehditler altında var olma mücadelesi vermektedir.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun verilerine göre ülkemizde 1 milyon 588 bin 389 esnaf faaliyet göstermektedir. 2011-2015 (Ekim) arasında 475 bin 723 esnaf kepenk kapatmıştır. 2015 yılının ilk 10 ayında 66 bin 32 esnaf işyerini kapatmıştır.

Ekonominin ve toplumsal yapının temelini oluşturan esnaf ve sanatkar kesimi güçlendirilerek faaliyetlerine dinamizm kazandırılması gerekmektedir. Bunun için de ilk olarak yeni girişimcilerin ekonomiye kazandırılması gerekmektedir. Bu amaçla kanun teklifimizde ilk kez işyeri açan esnaf ve sanatkarların teşvik edilmesi hedefiyle o işyeriyle ilgili elde ettikleri hasılanın beş yıl süreyle gelir vergisinden muaf tutulması düzenlenmektedir.

Esnaflık ve sanatkarlarımızın finansman sorunun aşabilecek bir diğer düzenleme de esnaf ve sanatkarlarımızın hasılatlarının vergilendirmesinde asgari geçim indirimi uygulamasıdır. Asgari geçim indirimi, bireyin veya ailenin asgari geçim düzeyini sağlayacak bölümünün toplam gelirden düşülerek vergi dışı bırakılmasını ifade etmektedir. Asgari geçim indirimi bir kimsenin vergi ödeme gücünün o kişinin fiziki varlığını sürdürebilecek gerekleri sağladıktan sonra söz konusu olabileceği durumuna dayanmaktadır. Böylece asgari geçim indiriminin temel hedefi vergilendirmede sosyal adaleti sağlamaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu gereği asgari geçim indirimi, ülkemizde sadece ücretliler için uygulanmaktadır. Vergilemede sosyal adalet ilkesi gereği bu sistemin beyanname veren tüm mükellefleri kapsamı gerekmektedir. Uygulamaya ilişkin yabancı ülkelerdeki örnekler benzer bir duruma işaret etmektedir. İngiltere, Almanya, Fransa, ABD gibi ülkelerde esnaf ve sanatkarların gelirlerinin bir kısmı vergi dışı tutulmaktadır.

Esnaflık ve sanatkarlarda asgari geçim indirimi uygulamasının yerleşmesiyle vergiye gönüllü bir uyum sağlamak suretiyle kayıtdışılığın azalmasına da katkı sağlanacaktır.

Sonuç olarak, ülkemizde daha güçlü bir esnaf ve sanatkar kesiminin var olabilmesi için bu kesimin finansman sorununa yönelik tedbirlerin alınması gerekmektedir. Kanun teklifimizdeki düzenlemeler özellikle bu soruna çözüm sunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yeni işyeri açan esnaf ve sanatkârlara beş yıl süreyle gelir vergisi muafiyeti getirilmektedir.

MADDE 2- Esnaf ve sanatkârların vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulanması getirilmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İlk kez iş yeri açanların o işyerindeki faaliyetlerinden dolayı elde ettikleri hasılat beş yıl süreyle Gelir Vergisinden muaftır.”

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ücretin ve esnaf ve sanatkârların ticari faaliyetlerinden elde ettikleri hasılatın gerçek usulde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.”

MADDE 3- Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.